

Baggrundsnotat:

Kortlægning af de nuværende netværksstrukturer i det danske NGO-miljø

Udarbejdet af Pernille Tind Simmons (NGO FORUM), Laust Leth Gregersen (Concord Danmark) og Kirsten Auken (FKN/medlemsrepræsentant med kendskab til alle netværk).

September 2013.

Indholdsfortegnelse:

1. INDLEDNING	2
1.1 FORMÅLET MED NOTATET	2
1.2 HVORFOR SE PÅ NETVÆRKSSAMARBEJDET NETOP NU?	2
2. BAGGRUND	3
3. CONCORD DANMARK	5
3.1 BESKRIVELSE AF CONCORD DANMARK	5
3.1.1 <i>Organisatorisk udvikling</i>	6
3.2 TEMAER, ARBEJDSPLAN OG ARBEJDSFORM	8
3.3 VIDEN OG ERFARING I CONCORD DANMARKS MEDLEMSKREDS	10
3.4 SYNERGIMULIGHEDER – SET FRA CONCORD DANMARKS PERSPEKTIV	10
4. NGO FORUM	11
4.1 BESKRIVELSE AF NGO FORUM	11
4.1.1 <i>Organisatorisk udvikling</i>	11
4.2 TEMAER, STRUKTUR OG ARBEJDSFORMER	12
4.2.1 <i>Dialog, samarbejde, og forhandling</i>	12
4.2.2 <i>Forvaltning af netværkspuljen</i>	14
4.2.3 <i>Kampagneaktiviteter</i>	15
4.3 VIDEN OG ERFARING I NGO FORUMS MEDLEMSKREDS	15
4.4 SYNERGIMULIGHEDER – SET FRA NGO FORUMS PERSPEKTIV	15
5. KORTLÆGNING AF ANDRE NETVÆRK I DANMARK	16
5.1 92-GRUPPEN	16
5.2 CISU	19
6. NGO FORUM, CONCORD DANMARK OG 92-GRUPPEN – FÆLLES DAGSORDENER	21
7. BILAG	21
BILAG 1: BESKRIVELSE AF FAGLIGE NETVÆRK	22
<i>DE FAGLIGE NETVÆRK</i>	22
<i>HVEM ER MEDLEM HVOR?</i>	25
BILAG 2: HVAD BØR MAN LÆSE?	26

1. Indledning

NGO FORUM og Concord Danmark har iværksat en review proces, der skal se på den fremtidige organisering af samarbejdet mellem de to netværk. Udgangspunktet for NGO FORUM og Concord Danmark har fra begyndelsen været et ønske om at hæve ambitionsniveauet for NGO-samarbejdet i Danmark og dermed bidrage til, at civilsamfundet kan tale med den stærkest mulige stemme i samfundsdebatten. Det er i den forbindelse helt afgørende at understrege, at initiativet ikke er motiveret af pres fra donorer. Ligeledes er initiativet heller ikke udtryk for en generel utilfredshed med det eksisterende samarbejde mellem de danske NGO-netværk. Tværtimod handler det om at få et overblik over de mulige synergier og ressourceoptimeringer, som et øget samarbejde eventuelt ville kunne medføre i lyset af de erfaringer man har høstet gennem de seneste år.

Oprindeligt var ønsket fra NGO FORUMs Stående Udvalg og Concord Danmarks bestyrelse at også 92-gruppen skulle indgå i processen, men 92-gruppens øverste beslutningsorgan fællesmødekredsen har besluttet ikke at indgå i processen på det foreslåede grundlag formuleret i et udkast til Terms of Reference (ToR) for processen, der blev godkendt af NGO FORUMs stående udvalg den 10. april. 92-gruppen vil i stedet gennemføre deres egen interne medlemsundersøgelse.

1.1 Formålet med notatet

Formålet med baggrundsnotatet er at kortlægge de nuværende strukturer herunder fokusområder og anvendelse af menneskelige ressourcer i henholdsvis Concord Danmark og NGO FORUM. Baggrundsnotatet skal også beskrive den kontekst organisationerne og netværkene opererer i, herunder arbejdsformer og policy dagsordener i andre danske NGO-netværk som 92-gruppen og CISU, samt de større faglige netværk, der organiserer en række af de samme civilsamfundsorganisationer som Concord Danmark og NGO FORUM.

Dette notat er udarbejdet for at sikre et fælles udgangspunkt og et informeret grundlag for den videre medlemsdialogen og vil, sammen med input og konklusioner fra en større medlemshøring, føde ind i arbejdet med formulering af en række scenarier/en mulig model for det fremtidige samarbejde og organisering.

1.2 Hvorfor se på netværkssamarbejdet netop nu?

Vi skal kigge på netværkssamarbejdet netop nu fordi betingelserne for udviklingspolitikken har ændret sig fundamentalt inden for de seneste år. Magtbalancen i verden har ændret sig radikalt, og alle samfundets sektorer er blevet globaliseret i et omfang, der har udvisket skellene mellem dansk, europæisk, og global politik og den lokale virkelighed i verdens fattigste lande. Denne udvikling ligger et massivt omstillingspres på alle aktører i det internationale system ikke mindst på det globale civilsamfund, der skal finde effektive og legitime arbejdsformer i den nye verdensorden. Som en del af denne foranderlige kontekst bliver der også stillet krav til netværksarbejdet i det danske NGO-miljø. Nogle af spørgsmålene er: Hvordan opnår vi en stærkere fælles politisk stemme? Hvordan skal vi sammentænke bæredygtighed og fattigdomsbekæmpelse? Hvordan arbejder vi med sammentænkning af udvikling og humanitært arbejde og skaber rammerne for arbejdet i skrøbelige stater? Hvordan skaber vi de rette betingelser for samarbejde frem for konkurrence inden for de nye rammer og resultatkrav, som bl.a. vil følge af den nye danske civilsamfundspolitik? Hvordan skaber vi den bedste vidensdeling og gensidige læring? Og hvordan kan vi mere strategisk placere os i det internationale netværkssamarbejde og indgå partnerskaber, der forbinder os bedre til globale civilsamfundsdagsordner?

Dette notat giver et overblik over den nuværende struktur i det danske netværkssamarbejde, og kan således fungere som det første informationsgrundlag til denne meget vigtige diskussion.

2. Baggrund

Gennem de sidste år er der gjort meget for at koordinere og samarbejde på tværs af de tre (policy) netværk (92-gruppen, Concord Danmark og NGO FORUM)¹ og samtidig sikre, at hvert af de tre netværk har kunnet fastholde deres eget fokus, organisering og arbejdsform. Der kan trækkes mange gode eksempler frem på koordinerede indsatser, hvor Post-2015 samarbejdet indtil videre har været det mest omfattende, men det er også en realitet, at der er tre forskellige sekretariater, tre forskellige formandskaber og tre forskellige medlemsbaser, som skal have deres stemmer hørt. Med udgangspunkt i de erfaringer, som er gjort i forbindelse med samarbejde og koordinerede indsatser sammenholdt med den kontekst vi agerer i er der forventning om, at vi kan gøre tingene endnu bedre mhp. at løfte en lang række fælles dagsordener.

Den nye kontekst med en række punkter, som presser sig på:

- Mange organisationer, der er medlem af to eller tre (policy) netværk, efterspørger klare mandater for de tre (policy) netværk og stiller spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i at have tre forskellige netværk. Fem ud af de seks 'gamle' rammeorganisationer er medlem af alle tre netværk og den sidste (Red Barnet) er medlem af to. Størstedelen af de 'nye' rammeorganisationer er medlem af to netværk, to er medlem af alle tre og to er kun medlem af et (NGO FORUM).
- NGO-miljøet (selv-)forvalter i stigende grad forskellige puljer på vegne af Udenrigsministeriet og dette har givet anledning til en del intern diskussion idet nogen mener, at NGO-miljøet ikke skal påtage sig forvaltningen og andre mener, at det giver god mening. Der er dog enighed om, at der er behov for en strategisk diskussion af finansieringen til civilsamfundsorganisationer, forvaltningen af disse samt en klar struktur for dette (som selvforvaltet eller ikke).
- Nye procedurer for UM i forbindelse med indstilling af NGO repræsentanter til råd, arbejdsgrupper etc. er at bede om indstilling fra 92-gruppen, Concord Danmark og NGO FORUM (og i visse tilfælde CISU) uden at kigge på 'arbejdsdelingen' og de temaer, som der arbejdes med i de forskellige netværk. For at undgå en fragmentering af det danske civilsamfund kræver dette en stor indsats i forhold til koordinering.
- Danida går fra at have rammeaftaler med 6 organisationer til mellem 16-18 organisationer. CISU er i færd med at omlægge deres organisation i overensstemmelse hermed. Det er bl.a. aftalt med UM, at organisationer med rammeaftaler skal kunne benytte sig af de kapacitetsudviklingstiltag, som CISU tilbyder på nærmere aftalte vilkår.
- UM er i gang med review af de forskellige kapacitetsopbygningsudbud herunder den pulje til støtte af faglige netværk, som forvaltes af NGO FORUM. Det forventes, at disse review også vil give anledning til at Danida vil forholde sig mere kritisk til den overordnede organisering herunder de forskellige (policy) netværk.
- Mange danske NGO'ers arbejde udføres i stigende grad i koordination med internationale netværksom også indgå i samarbejder omkring nationale NGO-platformer rundt om i verden. Der vil derfor være en stor merværdi for det danske miljø i en organisering, der styrker grundlaget for at indgå i internationale platformssamarbejder og evt. danne partnerskaber med likemindedede platforme i andre lande.
- Kapacitetsudvikling foregår ikke kun i formelle kontekster som kurser, træningsforløb etc. men i stor udstrækning i de mange forskellige netværkssammenhæng, hvor danske civilsamfundsorganisationer samarbejder om konkrete processer og temaer og indgår i dialog med beslutningstagere nationalt og internationalt. I praksis er kapacitetsopbygningen i form af formelle kurser og træningsforløb er ikke til at adskille fra Policy- og advocacy arbejde. Der er derfor behov for at kigge mere indgående på, hvad kapacitetsudvikling af det danske NGO-miljø er og skal være i fremtiden.

---

¹ Se bl.a. temaoversigt udarbejdet i september 2012, som et samlet overblik for 92-gruppen, Concord Danmark og NGO FORUM

Udover den ændrede kontekst internt i det danske NGO-miljø er verden i hastig forandring og en række trends som vil ændre betingelserne for udviklingssamarbejde fundamentalt i fremtiden bør også tænkes med ind i overvejelserne omkring en evt. ny organisering af NGO FORUM og Concord Danmark:

- Den vestlige verden er præget af en gennemgribende økonomisk krisestemning, som sætter den politiske dagsorden på alle områder og må forventes at gøre flere år frem. Men modsat forventning ved krisen udbrud har finanskrisen ikke stoppet væksten uden for USA og EU. 2013 bliver nemlig året, hvor udviklingslandene, for første gang i næsten 200 år overhaler de industrialiserede lande i vægt i verdensøkonomien. Kina, Indien, Brasilien og de øvrige 'u-lande' i Asien, Afrika og Latinamerika udgør nu mere end halvdelen af verdens økonomi. Situationen udfordrer grundlæggende fortællingen om de rige og fattige verden, som udviklingspolitikken efter afkoloniseringen i 1960'erne har bygget på. Udviklingen har medført en drastisk ændring i det globale fattigdomslandskab. De fleste fattigste mennesker bor ikke længere i de fattigste lande og ulighed tegner sig nu som en helt afgørende faktor der fastholder mennesker i fattigdom. 70 % af verdens ekstremt fattige bor pt. i mellemindkomst-lande. I disse lande vil omfordeling blive det centrale middel til fattigdomsbekæmpelse, og her kan civilsamfundet som forandringsagent potentielt spille en nøglerolle. Samtidig bliver bæredygtigheds- og udviklingsdagsordnen stadig mere integrerede. Det er således stadig mere presserende at tænke nyt i forhold til relationer mellem Nord og Syd hvilket inkluderer diskussioner om bæredygtighed, ulighed og omfordeling i en global verden. Der er behov for at skabe et nyt fælles narrativ, som viser relevansen af NGO'er og udviklingspolitikken i den nye verdensorden – ikke mindst i lyset af at den danske befolkningens opbakning til udviklingsbistand er faldende og den globale bistand er faldet for andet år i træk

Lige nu tegner der sig to parallelle 'svartrends' på den internationale NGO-scene:

- o En ny solidaritetstænkning som bygger på globale sociale uretfærdigheders globale karakter: ulighed, arbejdsløshed, klima, skatteunddragelse og ureguleret finanskapital er eksempelvis problematikker, som rammer mennesker på bunden af samfundet både i Europa og udviklingslandene. CONCORD europe er i gang med en meget omfattende strategiproces der blandt andet vil forme konfederationens deltagelse i næste Europa-parlamentsvalg i 2014 omkring denne tankegang.
  - o En resultat- og nytte-tænkning som handler om at forsvare udviklingssamarbejde ud fra argumenter om at det (udover at hjælpe folk i nød) også kommer os selv til gode. Denne tilgang har eksempelvis vist sig meget effektiv i UK, hvor bl.a. ONE har haft meget succes med at dokumentere nytteværdien af bistand og det er lykket at fastholde bistandsstigning i en tid med kraftige nedskræninger på de offentlige budgetter.
  - o Det er vigtigt at understrege at de to trends ikke nødvendigvis udelukker hinanden....
- Med den nye udviklingslov og udviklingsstrategi fra 2012 er der sket et paradigmeskifte i dansk udviklingspolitik, som nu er rettighedsbaseret. Tilgangen skal implementeres og efter et evt. regeringsskifte må der desuden forventes komme en afgørende kamp om hvorvidt rettighedsbaseret udvikling fortsat skal vægte sociale og økonomiske rettigheder eller kun fokusere på politiske rettigheder alene.
  - Der stilles stadig store resultatkrav til bistand som også vil omfatte NGO'er og med den nye danske civilsamfundsevaluering står det klart at det særligt vil dreje sig om at kunne demonstrere merværdi ift. Syd-NGO'er. I netværkssammenhæng kan det evt. betyde, at man skal sikre mere direkte links til medlemmernes feltarbejde og den politiske dialog på landeniveau ude i verden (jf. Concord Danmarks nye Strategi for civilsamfundssamarbejde).
  - Udviklingsbistandens relative betydning er drastisk faldende, fx er FDI til udviklingslandene nu 10 gange større end bistanden hvor de to pengestrømme var ca. lige store for 10 år siden. NGO'er er derfor tvunget til kunne beskæftige sig med andre politikområder uden for bistandsghettoen.
  - Udviklingspolitikken bliver i stigende grad instrumentaliseret ift. sikkerheds- og handelspolitik og det bliver en kæmpe udfordring at fastholde fattigdomsbekæmpelse som mål. OECD har allerede proklameret at man åbner DAC kriterierne til næste år og i udviklingsvenlige lande som Holland og Irland har de nu ikke længere særskilte udviklingsministre, men handels- og udviklingsministre. Parallelt vil også skrøbelige stater og stabilisering blive mere og mere dominerende emner for udviklingsministre verden over.
  - Med udspring i det arabiske forår har civilsamfundssamarbejde og –inddragelse stort momentum internationalt. Både EU og FN lægger hidtil uset vægt på civilsamfundets rolle.
  - Den private sektor fylder mere og mere i udviklingspolitikken og bæredygtighedsdagsordnen. Der er behov for en

svar fra NGO'ernes side. Både på det 'ideologiske niveau' (hvad er den private sektors legitimitet og rette rolle) og tekniske niveau (hvilke retningslinjer og resultatkrav skal der stilles til aktører fra den private sektor)

- Endelig vil der i 2015 blive vedtaget en ny global udviklingsramme som forventes at sammentænke fattigdomsbekæmpelse og bæredygtighed og indeholde en række nye mål for global udviklingsarbejde.

3. CONCORD Danmark

3.1 Beskrivelse af Concord Danmark

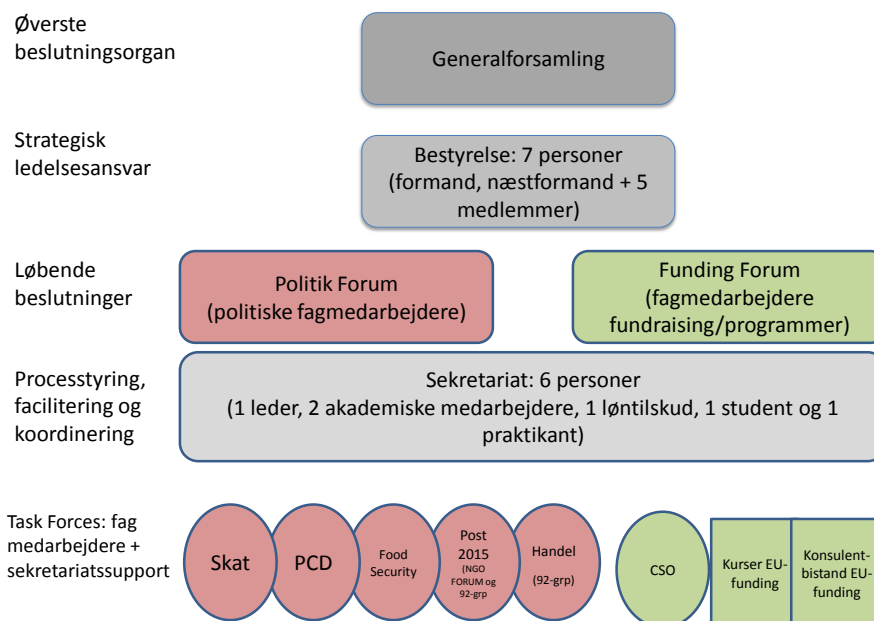
Concord Danmark er de danske udviklingsorganisationers EU-netværk og den danske platform for Concord Europe, der repræsenterer over 2000 europæiske NGO'er. Concord Danmark har pt. 48 danske medlemsorganisationer, der både tæller store kendte NGO'er som Amnesty International og Folkekirkens Nødhjælp, samt mindre frivilligt drevne organisationer som Levende Hav. Concord Danmarks arbejde falder ifølge organisationens vedtægter overordnet inden for på tre indsatsområder:

- 1) **Fortalervirksomhed:** Fremme danske NGO-synspunkter på europæisk udviklings- og nødhjælpspolitik i det europæiske samarbejde. Concord Danmark taler danske NGO'ers sag og kapacitetsopbygger medlemsorganisationerne til deres direkte arbejde med udvikling på EU-niveau.
- 2) **Information:** Oplyse om EU's udviklingspolitik gennem formidling af nyheder, afholdelse af fyraftensmøder og workshops for medlemmer, løbende kontakt til pressen og de relevante ministerier og politikere, samt udgivelse af en række publikationer inden for vores forskellige arbejdstemaer.
- 3) **Medlemsservice:** Fremme danske NGO'ers adgang til EU-finansiering af udviklingsprojekter, herunder rådgivning og information til vores medlemmer om EU-finansiering af udviklingsprojekter. Desuden løbende at afholde kurser, udarbejde vejledninger og ad hoc støtte og feed back til NGO'er, der søger om EU-midler.

Budget:

2,5 mio. årligt puljeordning på finansloven. Dertil kommer årlig medlemskontingenter på ca. 350.000-400.000 kr.

Organogram:

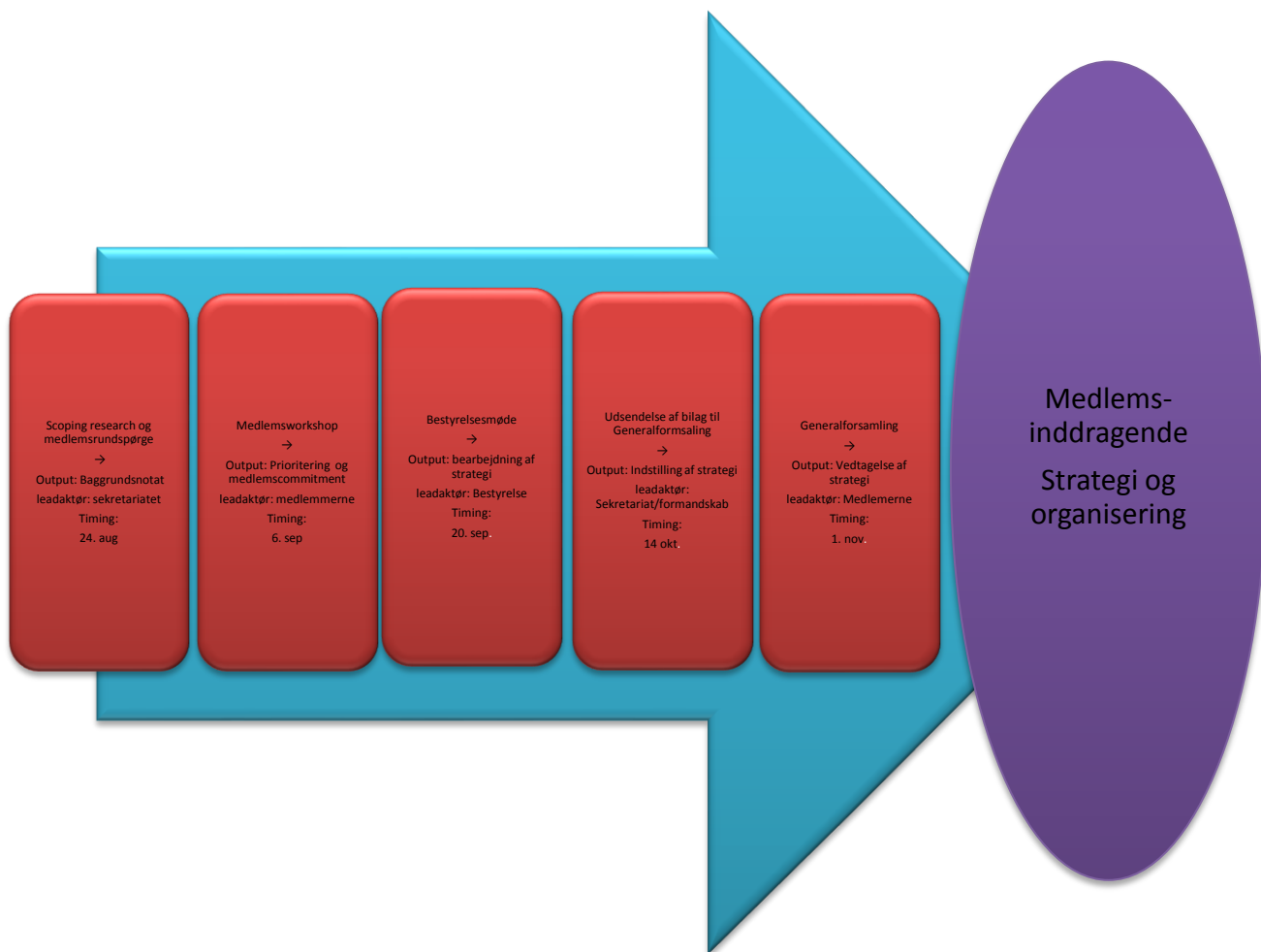
Arbejdsgange og de indbyrdes forhold mellem de forskellige organer i organogrammet beskrives i afsnit 3.2

3.1.1 Organisatorisk udvikling

Concord Danmark har gennemgået en rivende udvikling de seneste tre år. Medlemsantallet er mere end tredoblet fra 13 i 2010 til 45 i dag. Samtidig har netværket har etableret sig som en central policy-aktør i det danske og europæiske udviklingsmiljø. I forbindelse med det danske EU-formandskab er der opnået en række markante resultater og derudover har netværket sat sit præg på det gældende danske regeringsgrundlag og den nye danske lov om udviklingssamarbejde.

Det seneste år har man gennemgået en omfattende strategi- og organisationsudviklingsproces med henblik på at konsolidere den positive udvikling og de mange betydningsfulde resultater som Concord Danmark havde opnået siden 2010. En hovedudfordring for processen som helhed var at skabe en øget medlemsinddragelse i Concord Danmarks løbende arbejde. Nu er processen blevet standardprocedure og gennemføres i øjeblikket for anden gang.

Forløbet illustreres i nedenstående figur:

Første skridt er at lave en grundig analyse før de nye policy prioriteter kan fastlægges. Policyanalysen har til hensigt at give et overblik over de relevante EU-processer samt påvirkningsmulighederne i de kommende år og dermed klæde sekretariat og medlemmer på til at træffe velinformerede valg ift. de endelige prioriteter i den fremtidige arbejdsplan.

Det grundlæggende sigte er at ende med en arbejdsplan, hvor policy-indsatsen fokuseres og koncentrerer omkring et afgrænset antal prioriteter, hvor Concord Danmark kan sætte nye dagsordener, og at dette sker i overensstemmelse med Concord Europes og medlemsorganisationernes prioriteter. Den bagvedliggende antagelse er altså, at Concord Danmarks succes er grundlagt på faglig grundighed kombineret med stram timing og prioritering i forhold til de politiske dagsordner man søger at påvirke. Udfordring omkring medlemsinddragelse i arbejdsform er at man i fællesskab tør træffe (fra)valg og 'committe' sig. Det sker på en medlemsworkshop, hvor medlemmerne bliver bedt om at vægte en række udvalgte potentielle policy-temaer, som sekretariatet har brugt sommeren på at researche over for hinanden og på den baggrund indstille prioriteter til udarbejdelse af den endelige arbejdsplan.

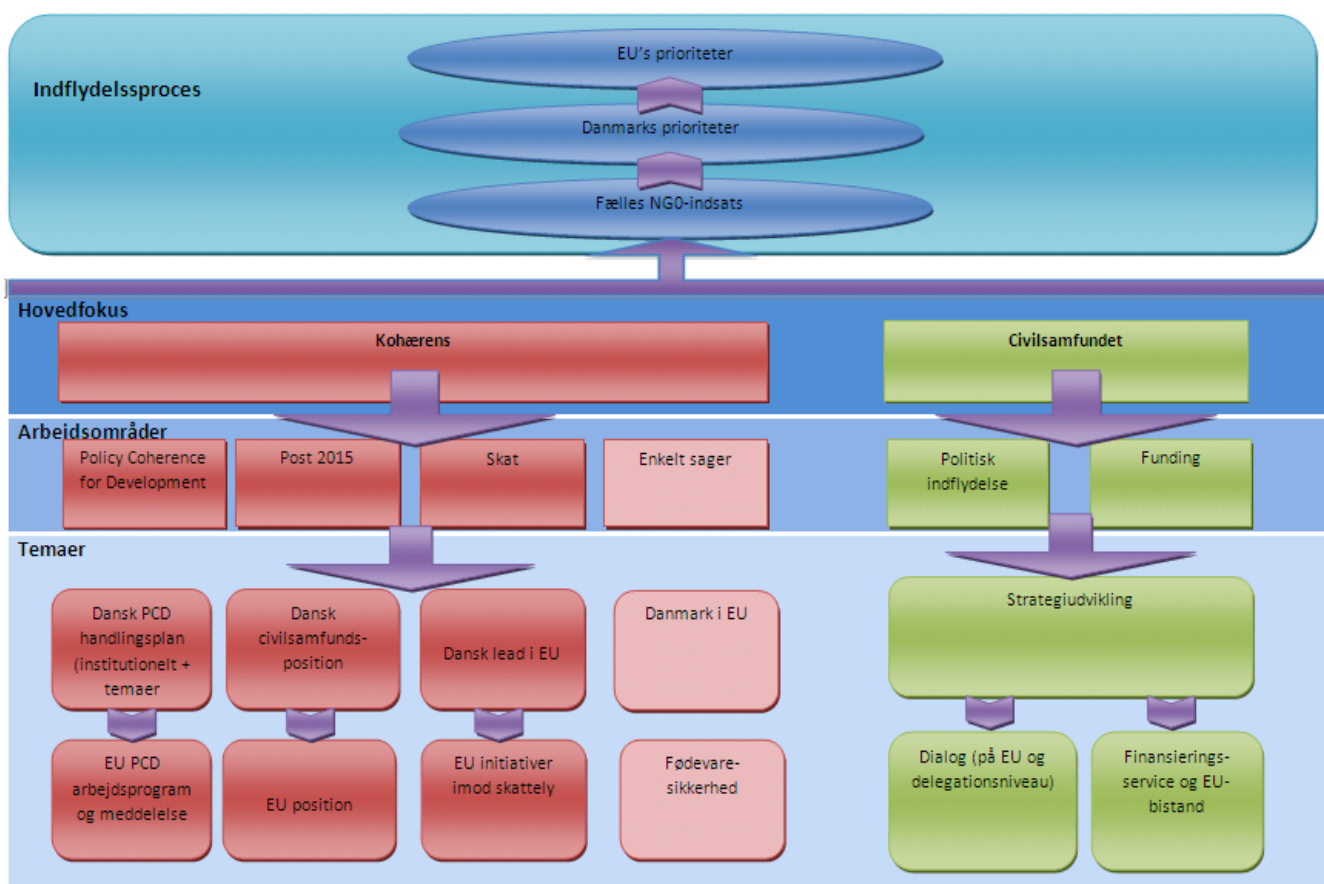
ConCORDs seneste generalformsalingen roste processen, og der var enighed om at arbejdsplanen for 2012-13 blev vedtaget på et langt mere involverende og kvalificeret grundlag end tidligere arbejdsplaner. Ligeledes skriver UM i det notat som er til Udviklingspolitisk Råd til mødet 30. maj 2013, at "Concord Danmarks (CD) strategiudviklingsproces blev rost for en omfattende medlemsinddragelse og en inklusiv strategiproces... og udtrykte i den forbindelse anerkendelse af CD's ekspertrolle og aktive lobbyindsats generelt, og specielt evnen til at fokusere på nogle få områder var vigtig."

3.2 Temaer, arbejdsplan og arbejdsform

Concord Danmarks arbejdsplan består af en grafisk fremstilling af de valgte (og bearbejdede) policy-temaer og deres indbyrdes sammenhæng samt uddybende beskrivelser af de enkelte temaers indhold, lobby mål tidslinjer mv. (se eks. neden for).

Et centralt nyt element i Concord Danmarks arbejdsplan for 2012-13 er at skabe en ny strategisk søjle for civilsamfundssamarbejde (markeret med grøn i figur) i arbejdsplanen, der både videreudvikler netværkets støtte til medlemmernes fundraising på EU-området og samtidig styrker de danske NGO'ers politiske dialog med EU's delegationer i udviklingslandene. Baggrunden for det øgede fokus på civilsamfundssamarbejde var, at det var det tema som fik højest prioritet på medlemsworkshoppen og at man samtidig tilbage fra bestyrelsens 'visionsarbejde' har ønsket at styrke EU-finansieringsområdet.

Et eksempel på uddybet indhold i et policy-tema:

PCD Kohærens 1.0

PCD har været en vigtig målsætning i både OECD og EU-samarbejdet siden Maastricht-traktaten (1992), og står helt centralt i både 'Den Europæiske Konsensus om Udvikling' og Lissabon-traktatens artikel 208. PCD-princippet tilsigter, at hensynet til udviklingslandene anerkendes på tværs af EU's mange politikområder.

Danmark er gentagne gange blevet kritiseret for den manglende implementering af PCD i forbindelse med OECD DAC Peer Reviews af Danmarks udviklingssamarbejde (2003, 2007 og 2011). I regeringsgrundlaget understreges det, at regeringen vil skabe en bedre sammenhæng (politik-kohærens) mellem EU's politikområder inden for alle de mange sektorer, som berører udviklingslandene. Der er hermed skabt et vigtigt grundlag for at politikområder i både Danmark og

EU kan understøtte udviklingspolitikens mål. Men den danske indsats og implementering er endnu ikke konkretiseret. Det vil ske i løbet af efteråret 2012/foråret 2013, hvor udviklingsministeren vil udarbejde en handlingsplan for PCD-området i forbindelse med udmøntningen om Udviklingssamarbejde og strategien "Retten til et bedre liv".

På EU-plan bliver den fremtidige udfordring at få de separate rådskonklusioner om PCD, der blev vedtaget under det danske EU-formandskab, til føde ind i EU's næste PCD-arbejdsprogram, som skal diskuteres og vedtages i 2013.

Lobby mål	<ul style="list-style-type: none"> ➤ En ambitiøs dansk national PCD-handlingsplan i overensstemmelse med 'Delivering Results'-rapportens anbefalinger ➤ Et ambitiøst EU PCD-arbejdsprogram efter 2013 ➤ En stærk PCD-rapport i EU-Parlamentet og en styrkelse af EU Parlamentets standing Rapporteur. ➤ En implementering af de separate PCD-rådskonklusioner på lande-niveau. ➤ At udviklingshensynet bliver styrket i EU's Impact Assessment system.
Baseline	Ingen dansk PCD-handlingsplan, EU's PCD-arbejdsprogram 2010-13, Concord Danmarks rapport "Delivering Results", CONCORD spotlight rapport
Proces	<p>Efterår 2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udarbejdelsen af dansk PCD-handlingsplan igangsættes af UM. • EU-Parlamentets PCD-rapport, ny Standing Rapporteur i EU-Parlamentet og Impact Assesment (IA) organ i EU-Parlamentet (parlamentarisk kontrol med Kommissionens IA'er) forventes etableret. <p>2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dansk PCD-handlingsplan offentliggøres • Nyt EU PCD-arbejdsprogram og - meddelelse • CONCORD Europes Spotlight Report
Medlemmer	PCD TF (Concord Danmarks formandskab: MS og IBIS)
Rollefordeling	Sekretariatslead

Mulige aktiviteter

- Seminar om parlamentarisk kontrol med PCD med EU standing rapporteur og danske politikere.
- Dialog og påvirkning af UM og beslutningstagere om udformningen af den danske PCD-handlingsplan.
- Foretræde for og opfølgende dialog med Europaudvalget om dansk PCD-implementeringsmodel for parlamentarisk kontrol med PCD-princippet.
- Deltagelse og lead i CONCORD Europe's PCD-arbejdsgruppe med påvirkning af EU-kommissionens fremtidige arbejdsprogram, samt 2013 Spotlight rapporten.
- Afholde 2-3 tematiske workshops, som skal diskutere hvordan Danmark kan udmønte de danske PCD-forpligtigelser i praksis, herunder Danmarks politiske visioner og mål samt rammerne for en effektiv institutionel tilgang.

Hvert policy-tema følges af en task force bestående af medlemsorganisationer med support fra en ansvarlig medarbejder fra sekretariatet (jf. organogram). Filosofien bag arbejdsformen er at man afstår fra topsyret ledelse. I stedet bygger medlemssamarbejdet på en stor grad af 'ud af kontoret' kontakt for sekretariatsmedarbejderne. Hvert enkelt sekretariatsmedarbejder skal fra denne platform selv skabe et rum for samarbejde og løbende dialog med medlemmerne. Den enkelte medarbejdes rum vil naturligvis formes efter hvilket tema, vedkommende varetager. Men målet er, at alle samarbejdsrum er karakteriseret af en fællesskabsfølelse mellem alle de medlemmer, der deltager og den sekretariatsmedarbejder som varetager temaet. Alle skal have ejerskab i forhold til at nå målene og alle skal føle de er en del af succesen når målene opnås (eller fiaskoen hvis det ikke sker). Enkelte Task Forces som post og handel fungerer i samarbejde med NGO FORUM og 92-gruppen.

Endelig er det en væsentlig faktor, at de fleste politiske dagsordner sættes internationalt og at potentialet for at følge disse processer kræver at man har gode kontakter i fx London og Bruxelles, hvor mange kugler støbes, og hvor der er

førstehånds adgang til 'intelligence'. Derfor bruger sekretariatet også meget af deres ressourcer på at deltage i CONCORD Europe's arbejdsgrupper. Dette glæder også i forhold til civilsamfundsorganisationers adgang til ambassader og EU-delegationer i udviklingslandene, som får en stadig større betydning i de officielle beslutningssystemer.

Udover det tematiske arbejde i Task Forcens sker den løbende videnudveksling og beslutningstagning i hhv. "politik forum" og "Funding Forum", der er maillister bestående af fagmedarbejdere som godkender politiske henvendelser og modtager invitationer til seminarer mv. Begge organer kan nedsætte ad hos grupper, der fx mødes og diskutere hovedbudskaber i næste AidWatch rapport og som derefter opløses. Politik Forum er også forankringspunkt for tilbagemeldinger for ConCORDs repræsentant i Udviklingspolitisk Råd (som er demokratisk valgt blandt medlemmerne og også sidder i ConCORDs bestyrelse) og deltager i ressourcegrupper ift. danske understrategier og andre former for repræsentation.

Netværkets bestyrelse har 'kun' beslutningskompetence i forhold til de overordnede retningslinjer og strategisk koordination af netværkets samlede arbejde.

Concord har en klar politik om ikke at holde for mange møder og bestyrelse og generalforsamling er derfor de eneste organer, som har faste møder. Alle andre møder sker kun efter behov når medlemmerne beslutter der er behov.

3.3 Viden og erfaring i Concord Danmarks medlemskreds

Research og analyse, der omsættes til politikindflydelse er ConCORD sekretariatets spidskompetence.

Et middel hertil er bl.a. styrket og mere målrettet kapacitetsopbygning og rådgivning således, at ConCORD Danmark kan stimulere til en aktiv deltagelse i politikarbejdet omkring EU's udviklingspolitik. Herunder hører også mere specialiseret kapacitetsopbygning og rådgivning i forhold til EU-finansiering til medlemmernes arbejde i udviklingslandene. Kapacitetsopbygning og rådgivning anses derfor for at være et vigtigt element for at kunne fastholde og styrke medlemmernes engagement.

3.4 Synergimuligheder – set fra ConCORD Danmarks perspektiv

Sekretariatets stærke faglighed og netværks internationale brand vil kunne udnyttes yderligere såfremt man kan brede sit mandat udover EU-feltet. Det gælder ikke mindst muligheden for at blive koblet mere direkte til det øverste ledelsesniveau (generalsekretærer) i medlemsorganisationerne samt et bredere udsnit af praktikere (program, fundraising og kommunikation mv.), så det ikke 'kun' er politiske medarbejdere og EU-funding folk man samarbejder med.

På det tematiske område er ConCORDs nye strategi for civilsamfundssamarbejde der primært retter sig mod påvirkning og dialog med EU's delegationer ude i verden særlig interessant, idet strategien vil kunne styrkes markant hvis arbejdet også omfatter danske ambassader og den danske civilsamfundsstrategi.

Endelig må det antages at hæmme deltagelsen i ConCORDs task forces, at netværket er relativt nyt i miljøet og de mange udvalg i NGO FORUM, 92-gruppen samt de faglige netværk alle har faste deltagere som naturligvis har begrænset tid til at engagere sig i nye grupper.

ConCORD Danmarks medlemmer:

- 10 af ConCORD Danmarks 48 medlemsforeninger er ikke medlem af NGO FORUM – de 37 andre er medlem af både NGO FORUM og ConCORD Danmark. Ud af de 10 organisationer er 8 også medlem af CISU og de sidste to er medlem af et eller flere faglige netværk.

- 12 af de 22 medlemsorganisationer som er repræsenteret i NGO FORUMs Stående Udvalg sidder også i en styregruppe/bestyrelse for et eller flere faglige netværk og kun en af de 22 organisationer er ikke medlem af Concord Danmark eller et fagligt netværk.
- Alle 7 medlemsorganisationer repræsenteret i Concord Danmarks bestyrelse er også repræsenteret i NGO FORUMs Stående Udvalg dog med forskellige repræsentanter.

4. NGO FORUM

4.1 Beskrivelse af NGO FORUM

NGO FORUM er et samarbejdsorgan for danske organisationer, der har interesse i dansk udviklingsbistand og Danmarks deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde. NGO FORUM har pt, 63 medlemsorganisationer. NGO FORUMs formål er at tage aktiv del i dialogen om dansk udviklingspolitik og Danmarks deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde mellem myndigheder, politikere og medier.

NGO FORUM har særligt til formål at;

- styrke dialogen og samarbejdet mellem danske organisationer om dansk udviklingspolitik inkl. humanitært arbejde.
- facilitere dialog og forhandling med relevante danske myndigheder og politikere om udviklingsrelaterede aktiviteter af fælles interesse for medlemsorganisationerne.
- sikre medlemsorganisationernes involvering og indflydelse på politikker, budgetter, administrative retningslinjer m.m. af fælles interesse for medlemsorganisationerne.

I NGO FORUMs vedtægterne står der også at "NGO FORUM kan desuden tage konkrete initiativer og forestå offentlige kampagne- og oplysningsaktiviteter med henblik på at påvirke den offentlige opinion og det politiske miljø samt påtage sig forvaltningen af midler på vegne af Udenrigsministeriet eller andre såfremt den primære målgruppe er medlemsorganisationerne". På nuværende tidspunkt forvalter NGO FORUM en puljeordning til støtte af faglige netværk og mindre kapacitetsudvikling (Netværkspuljen) og NFO FORUM initierede kampagnen "Verdens Bedste Nyheder".

Finansiering:

NGO FORUM modtager finansiering fra Udenrigsministeriet i form af Netværkspuljen på 6.000.000 kr. årligt hvoraf ca. 2.000.000 kr. finansierer puljeforvaltningen og NGO FORUMs sekretariat samt arbejdet med globale tendenser og udviklingsbistand (herunder rammevilkår og partnerskaber) og ca. 4.000.000 kr. årligt overføres til faglige netværk, mindre kapacitetsudviklingsinitiativer og en større faglig indsats i forbindelse med tværgående læring og metodeudvikling (forankret i CISU).

NGO FORUM modtager derudover årligt ca. 120.000 kr. i medlemskontingenter.

I forbindelse med Verdens Bedste Nyheder er der etableret et selvstændigt kampagne-sekretariat (uafhængigt af NGO FORUMs sekretariat). Kampagnen modtager en oplysningsbevilling fra UM samt medlemskontingent fra de civilsamfundsorganisationer, som deltager i kampagnen.

4.1.1 Organisatorisk udvikling

NGO FORUM startede oprindeligt som "NGO-kontaktudvalget", hvis medlemmer blev udpeget af daværende udviklingsminister Helle Degn (S). Udvalget fungerede under skiftende SR ministre igennem 1990'erne, men som led i VK-regeringens generelle nedlæggelse af råd og nævn, blev NGO-kontaktudvalget politisk nedlagt i 2002, men fortsatte som et internt koordinationsudvalg mellem de folkelige organisationer.

Efter NGO-træffet i 2006 tog de folkelige organisationer initiativ til en proces omkring etablering af et mere formelt NGO FORUM, men NGO FORUM blev først officielt etableret på NGO FORUMs første årsmøde den 18. september 2007. Dermed fik det folkelige miljø et mere repræsentativt og formaliseret udvalg, der i dag virker som det officielle dialogforum over for minister, ministerium, det politiske system og andre, som ønsker en fælles indgang til NGO-verdenen i Danmark.

4.2 Temaer, struktur og arbejdsformer

NGO FORUM er organiseret med et årsmøde, et Stående Udvalg, underudvalg og arbejdsgrupper samt et formandskab (m/k).

NGO FORUMs øverste myndighed er årsmødet, som skal sikre rammerne for en diskussion af kort- og langsigtede prioriteringer af fælles interesse. Årsmødet vælger hvert år medlemmer til NGO FORUMs Stående Udvalg og arbejdsplanen for det kommende år. Årsmødet vælger ligeledes værtsorganisation og formand (m/k) som normalt er tidsbegrænset for en periode på tre år.

NGO FORUMs Stående Udvalg har det løbende ansvar for NGO FORUMs aktiviteter og er ansvarlig overfor NGO FORUMs øvrige medlemmer. Det Stående Udvalg består af tyve ledende repræsentanter fra medlemsorganisationerne med beslutningskompetence og mødes omkring seks gange årligt.

NGO FORUMs sekretariat

Under NGO FORUM er der etableret et mindre sekretariat, der, med udgangspunkt i NGO FORUMs arbejdsplan, varetager følgende funktioner:

- Sekretariatsfunktion og servicering af NGO FORUMs Stående Udvalg.
- Forvaltningen af Netværkspuljen herunder sekretariatsfunktion og servicering af NGO FORUMs Puljeudvalg og Indstillingsudvalg.
- Støtte og facilitering af NGO FORUMs arbejde med interessevaretagelse, dialog, samarbejde og forhandling specielt i forbindelse med rammevilkår herunder processer omkring udarbejdelse af strategier og policies, der har indflydelse på danske udviklings- og miljøorganisationers arbejde i Syd.
- Kapacitetsudvikling af det danske civilsamfund vedrørende globale tendenser indenfor udviklingsmiljøet med fokus på Post-2015 dagsordenen og development effectiveness.
- Administration af NGO FORUM medlemmer

NGO FORUMs sekretariat består af en netværkskoordinator, en studentemedhjælp samt en akademisk medarbejder.

4.2.1 Dialog, samarbejde, og forhandling

Med fokus på interessevaretagelse, dialog, samarbejde og forhandling varetager NGO FORUMs Stående Udvalg en række forskellige opgaver. Arbejdsplanen beskriver de forskellige emner, som NGO FORUM arbejder med. I 2013 vil der være fokus på følgende 9 emner: Udviklingspolitisk Råd; Implementering af den nye danske udviklingsstrategi; den nye civilsamfundspolitik; det humanitære arbejde; kapacitetsudvikling af den danske ressourcebase; Verdens Bedste Nyheder; en styrket og bedre u-landsoplysning; dialog med repræsentanter fra folketingspartierne og Koordination og samarbejde med 92-gruppen og Concord Danmark.

NGO FORUMs Stående Udvalg kan nedsætte underudvalg, udvalg og arbejdsgrupper inden for specifikke indsatsområder. Disse udvalg og arbejdsgrupper er ofte forankret i NGO FORUMs sekretariat med deltagelse fra NGO FORUMs Stående Udvalg samt faglige medarbejdere fra medlemsorganisationerne.

Udvalg:

- Det humanitære underudvalg: Det humanitære underudvalg er nedsat af NGO FORUMs Stående Udvalg, som også vælger formanden (m/k) for underudvalget baseret på indstilling fra underudvalget. Formanden (m/k) for underudvalget skal være personligt repræsenteret i Det Stående Udvalg. Kommissorium for underudvalget godkendes af det Stående Udvalg og underudvalget er åbent for alle NGO FORUMs medlemsorganisationer/foreninger.
Det Humanitære Underudvalg får ingen støtte fra NGO FORUMs sekretariat.

I forbindelse med Netværkspuljen er der nedsat to udvalg:

- Puljeudvalget: NGO FORUMs Stående Udvalg nedsætter Puljeudvalget og godkender kommissorium for udvalget. Puljeudvalget består af 5 medlemmer, der alle deltager i det Stående Udvalg. NGO FORUMs formand (m/k) er selvskrevet, som den ene af de 5 medlemmer. Kommissorium/forretningsorden for Puljeudvalget er godkendt af det Stående Udvalg.
NGO FORUMs netværkskoordinator servicerer Puljeudvalget og har bl.a. ansvaret for at modtage og videresende konceptnoter, udarbejde oversigter og andet nødvendigt materiale.
- Indstillingsudvalget: NGO FORUMs Stående Udvalg nedsætter et indstillingsudvalg med 5 deltagere (hvoraf en er ekstern), som vurderer ansøgninger og indstiller bevillingsafgørelser til det Stående Udvalg. Forretningsorden for Indstillingsudvalget er godkendt af det Stående Udvalg.

Arbejdsgrupper/referencegrupper:

Derudover er der en række gennemgående og ad hoc arbejdsgrupper/referencegrupper nedsat af det Stående Udvalg:

- Referencegruppe for civilsamfundsstrategi-evalueringen.
- Arbejdsgruppe med opgaven at planlægge civilsamfundstræf 2013.
- Referencegruppe for review af Netværkspuljen, hvor NGO FORUMs Stående Udvalg har en repræsentant siddende.

CSO-repræsentanter i Udviklingspolitisk Råd, eksterne referencegrupper og danske delegationer:

I løbet af 2012-13 har NGO FORUM derudover indstillet CSO repræsentanter til Udviklingspolitisk Råd, deltagelse i flere danske delegationer til globale topmøder og udpeget repræsentanter til en række eksterne referencegrupper/planlægningsgrupper:

- Udviklingspolitisk Råd – 2 repræsentanter fra NGO FORUM: Alle NGO FORUMs medlemmer blev inviteret til at indstille kandidater. CSO repræsentanterne er valgt som repræsentanter for NGO FORUM og har forpligtet sig til at repræsentere NGO FORUM i rådet (og ikke kun dem selv). Valg blev foretaget blandt alle NGO FORUMs medlemmer. Indstillinger og valg var koordineret med Concord Danmark, 92-gruppen og CISU.
- CSO-repræsentant til den danske delegation til Kvindekommissionens samling (4. - 15. marts 2013 i New York), Befolkningssamfundets 45. samling (23. - 27. april 2012) og Befolkningssamfundets 45. samling (22.-26. april 2013).
- Ekstern referencegruppe for udarbejdelse af strategier, policies og lign.:
  - o Overordnede principper for den udviklingsrelaterede kommunikation
  - o Strategi for Naturressourcer, Energi og Klima i dansk udviklingssamarbejde (NEK-strategien), . Indstilling var koordineret med 92-gruppen.
  - o Strategisk ramme for Danmarks deltagelse i EU's udviklingssamarbejde. Indstilling af en NGO FORUM repræsentant var koordineret med Concord Danmark.

- Referencegrupper for udarbejdelse af Ressource Allocation Model (RAM): De 19 organisationer som allerede har en rammeaftale eller som forventes at få en rammeaftale med UM fik mulighed for at indstille kandidater. Valg blev foretaget blandt de 19 organisationer.
- NGO FORUM er derudover repræsenteret i Kommunikationsgruppen med tre CSO-repræsentanter fra NGO FORUMs Stående Udvalg.

4.2.2 Forvaltning af netværkspuljen

NGO FORUM forvalter på nuværende tidspunkt at pulje til støtte af faglige netværks og mindre kapacitetsudvikling. Puljen er på finansloven med 6.000.000 kr. / år.

Med godkendelsen af Civilsamfundsstrategien i 2008 blev al netværksstøtte til flerårige og længerevarende netværk samt korterevarende kapacitetsudviklingsaktiviteter omlagt til en puljeordning, der finansieres af Udenrigsministeriet (UM). Puljen til støtte til kapacitetsudvikling af danske civilsamfundsorganisationer (Netværkspuljen) er underlagt princippet om selvforvaltning, og finansieringen sker med direkte hjemmel i de årlige finanslove. Med denne omlægning til selvforvaltning er prioritering og anvendelse af midler til faglige netværk og øvrige kapacitetsudviklingsaktiviteter i Danmark overgået til NGO-miljøet, som dermed selv har ansvaret for at sikre kapacitetsopbygning, erfaringsudveksling og dokumentation omkring faglige temaer indenfor civilsamfundsbianden.

NGO FORUMs Stående Udvalg har det politiske ansvar og er bevilgende myndighed for Netværkspuljen. Det Stående Udvalg har nedsat at Puljeudvalg samt et Indstillingsudvalg med ansvar for at

NGO FORUMs netværkskoordinator sikrer økonomisk styring og administration af puljebevillingen, løbende monitorering af netværksstøtte og aktiviteter samt afrapportering på puljebevillingen, tværgående koordinering og understøttelse af fælles faglige initiativer som f.eks. evaluerings- og dokumentationspraksis samt drift af fælles netværksportal.

En strategisk ramme med tre overordnede prioriteringer guider fordelingen af støtte i 2012 – 2014: 1. Globale tendenser og udviklingsbistand (ca. 1.000.000 kr. årligt), 2. Tværgående læring og metodeudvikling (ca. 900.000 kr. årligt) og 3. tværgående og specifikke temaer (ca. 3.100.000 kr. årligt).

Det blev på NGO FORUMs årsmøde i 2011 besluttet at de to første prioriteter implementeres som faglige indsatsområder, der implementeres af henholdsvis NGO FORUMs sekretariat og CISU (Fagligt Fokus). Den sidste prioritet "tværgående og specifikke temaer" forvaltes som en 'åben pulje', hvor faglige netværk og mindre organisationer kan søge om støtte til netværksinitiativer. De faglige netværk arbejder med kapacitetsudvikling, policy-udvikling og fortalervirksomhed. NGO FORUM er ikke initiativtager eller på anden måde ansvarlige for implementeringen af disse netværksinitiativer.

Beskrivelse af de faglige netværks formål, medlemmer og struktur er beskrevet i Bilag 1.

Globale tendenser og udviklingsbistand:

I de godkendte retningslinjer for Netværkspuljen fremgår det, at NGO FORUM kan beslutte at anvende midler til særlige fælles strategiske indsatser, aktiviteter eller større konferencer direkte styret af NGO FORUM, hvor NGO FORUMs Stående Udvalg vurderer, at der mangler indsatser.

NGO FORUM ansatte i december 2011 en akademisk medarbejder til at løfte indsatsen i forhold til prioriteringen 'globale tendenser og udviklingsbistand', der ikke var blevet løftet i anden regi. NGO FORUMs Stående Udvalg godkender årlige arbejdsplaner for prioritetssområdet og indstiller til årsmødet hvilke hovedemner, der skal fokuseres på i det kommende år. For hvert hovedemne etableres arbejdsgrupper, referencegrupper eller lign. som skal sikre forankring hos de involverede organisationer. Udover facilitering af processen omkring evaluering af civilsamfundsstrategien og udarbejdelse af en ny civilsamfunds policy sættes der fokus på henholdsvis Post-2015 dagsordenen og Development Effectiveness.

4.2.3 Kampagneaktiviteter

NGO FORUM besluttede i juni 2008 at tage initiativ til en årlig tilbagevendende kampagne, som samler hele miljøet omkring "slutspurten - de sidste fem år frem til 2015 Målene". Kampagnens formål var at øge befolkningens viden om udviklingsarbejdet, konkretiseret i 2015 Målene, at øge forståelsen for den danske og internationale indsats og synliggøre de resultater, som er opnået.

Verdens Bedste Nyheder (VBN) er et eksempel på en fælles kampagne, som involverer en meget bred gruppe af danske NGOer såvel som Danida, FN og private virksomheder.

Der er etableret et selvstændigt kampagnesekretariat der huses af en medlemsorganisation men ikke nødvendigvis den samme som huser NGO FORUMs sekretariat. Der er etableret en mindre styregruppe med én repræsentant fra FN-familien (UNDP), en repræsentanter fra UM, tre NGO-repræsentanter (én ramme-, en programrepræsentant og en fra de små- og mellemstore organisationer/CISU) og i 2012 udvidet igen med to personlige medlemmer, der besidder kompetencer indenfor hhv. CSR og politisk kommunikation.

NGO FORUMs Stående Udvalg får efter behov orientering om VBNs aktiviteter og planer og har det formelle ansvar for: beslutninger vedr. VBNs visioner, værdier og overordnede mål og strategier; godkendelser ansøgninger om støtte fra DANIDAS oplysningsbevilling for det kommende år; valg af medlemmer til VBNs styregruppe; og godkendelse af VBN styregruppeformandens beretning.

VBN finansieres af støtte fra Danidas Oplysningsbevilling suppleret af medlemsbidrag (kontingent) fra de deltagende civilsamfundsorganisationer.

4.3 Viden og erfaring i NGO FORUMs medlemskreds

NGO FORUM har mange kompetente medlemmer som lægger tid og kræfter i NGO FORUM arbejde. NGO FORUMs Stående Udvalg består af ledende repræsentanter fra 20 medlemsorganisationer med beslutningskompetence. Det Stående Udvalg er bredt sammensat med repræsentanter fra de største NGOer med rammeaftaler, mellemstore organisationer og enkelte mindre organisationer.

Udvalg og referencegrupper/arbejdsgrupper nedsat af NGO FORUMs Stående Udvalg er afhængige af medlemmernes egen involvering og input. De præges af de organisationer, som også er repræsenteret i det Stående Udvalg. Medlemmer af det Stående Udvalg sidder hver især med gode kontakter til embedsfolk og politikere, og der bliver i forbindelse med den fælles interessevaretagelse, dialog og forhandlinger trukket en del på disse.

De arbejdsgrupper som er etableret i forhold til Post-2015 dagsordenen og Development Effectiveness bliver ikke på samme præget (og domineret) af medlemmerne af det Stående Udvalg. Post-2015 arbejdet har været drevet af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra sekretariaterne i 92-gruppen, Concord Danmark, NGO FORUM og det faglige netværk FORDI. Development Effectiveness arbejdet bliver drevet af NGO FORUMs akademiske medarbejder i dialog med en arbejdsgruppe med repræsentanter (ledere og fagmedarbejdere) fra både store og mellemstore organisationer.

4.4 Synergimuligheder – set fra NGO FORUMs perspektiv

Et tættere samarbejde mellem Concord Danmark og NGO FORUM vil:

- Styrke det politiske arbejde ved at dække og koordinere både den danske dagsorden og den EU-politiske dagsorden og ikke se det som to forskellige dagsordener der skal håndteres af to forskellige fora.

- Styrke de danske civilsamfundsorganisationers indflydelse overfor den danske regering og politikere og sikre civilsamfundsindflydelse på beslutninger i Danmark og EU. Herunder at skabe synergi og effekt mellem Concords EU fokus og NGO FORUMs DK fokus.
- Sikre en samlet interessevaretagelse både i forhold til Danida og andre myndigheder i EU og globalt og styrke evnen til at indgå som dialogpartnere i forhold til både Danida og andre relevante samarbejdspartnere. Herunder at koordinere indsatser omkring advocacy og kampagner og sikre en klar arbejdsdeling hvor vi modvirker dobbeltarbejde og overlap.
- Styrke analyse og research i det danske NGO-miljø og sikre at Concord Danmarks ekspertise indenfor dette felt bredes ud og dækker emner på både den danske og europæiske dagsorden.
- Sikre faglig og metodisk udvikling og sparring i medlemsorganisationerne, og at styrke hinanden i arbejdet med de globale udviklingsdagsordener.

NGO FORUM medlemsorganisationer:

- NGO FORUM har 63 medlemsorganisationer
- 21 medlemsorganisationer er hverken medlem af Concord Danmark eller 92-gruppen og af de 21 er 17 medlem af CISU.
- 14 organisationer er ikke medlem af et eller flere faglige netværk hvoraf 12 er medlem af CISU.
- 5 organisationer er hverken medlem af Concord Danmark, 92-gruppen eller et fagligt netværk og af disse 5 er 4 medlem af CISU.
- Én af NGO FORUM medlemmer er kun medlem af NGO FORUM og ingen andre platforme, faglige netværk og/eller CISU.

5. Kortlægning af andre netværk i Danmark

NGO FORUM og Concord Danmark opererer i en dansk kontekst, hvor der også er mange andre netværk og samarbejdsorganiseringer, der er interessante for NGO FORUM og Concord Danmarks medlemmer.

I dette afsnit har vi valgt at beskrive 92-gruppen og CISU, da de begge er vigtige aktører på den danske udviklingsscene og beskæftiger sig med nogle af de samme felter og dagsordener, som NGO FORUM og Concord Danmark gør. I kortlægningsøjemed er de derfor vigtige for at danne sig et billede af den danske kontekst.

De faglige netværk er beskrevet i forbindelse med afsnittet om NGO FORUM idet de modtager støtte fra den NGO FORUM forvaltede Netværkspulje. Vi henviser igen her til bilaget, hvor de beskrives i større detaljer.

5.1 92-gruppen

Det overordnede mål med 92-gruppens arbejde er at bidrage til en bæredygtig udvikling i Danmark og resten af verden. Bæredygtig udvikling indebærer såvel fattigdomsbekæmpelse som beskyttelse af naturgrundlaget. 92-gruppen er et netværk, som supplerer medlemmernes arbejde for global bæredygtig udvikling. 92-gruppen arbejder særligt med:

- at påvirke Danmarks, EU's, WTO's og FN's politik med relevans for global bæredygtig udvikling.
- at bidrage til oplysning og folkelig debat i Danmark om global bæredygtig udvikling.
- at være kontaktpunkt mellem danske NGO'er og det globale civilsamfund i arbejdet for global bæredygtig udvikling.

Finansiering:

Finansiering fra Udenrigsministeriet, Miljøministeriet og medlemsbidrag.

Struktur:

92-gruppens øverste myndighed er generalforsamlingen i oktober. Generalforsamlingen vælger formandskabet (formand og næstformand). Mellem generalforsamlingerne træffes beslutninger om 92-gruppens politiske linje og aktiviteter på fællesmøder for alle medlemmer. Fællesmøder afholdes efter behov, normalt med 4-8 ugers mellemrum. Fællesmøder er beslutningsdygtige uanset antallet af fremmødte medlemmer, og beslutninger træffes i de fleste tilfælde med almindelig stemmeflerhed. I praksis træffes de fleste beslutninger dog med konsensus.

92-gruppen har et sekretariat som består af en koordinator og et skiftende antal medarbejdere. Sekretariatet har vigtig rolle ift. at koordinere, men de har også ekspert viden og information om fx. processen omkring Sustainable Development Goals (SDG), der er den del af Post-2015 der følger af Rio plus 20.

Udvalg/arbejdsgrupper

Generalforsamlingen og fællesmødet kan beslutte at oprette og nedlægge udvalg og arbejdsgrupper, og det er her det meste arbejde foregår, og hvor politikker og strategier diskuteres. Midlertidige udvalg kan også oprettes til at udføre nærmere angivne opgaver. Derudover findes der også underarbejdsgrupper. Generalforsamlingen/ fællesmødet godkender kommissorier for udvalgene

Der er pt. følgende grupper: Klimagruppen (underudvalg: bioenergi, klimafinansiering, REDD), CSR-udvalg, POST-2015 (fælles m andre netværk), (Fattigdom-miljø – pt. inaktivt), ad-hoc arbejdsgruppe om handel. Der har tidligere været et bredt fattigdoms-miljøudvalg men dette er pt erstattet dels af den fælles post-2015 gruppe dels af ad-hoc sekretariatsarbejde – og så dækkes området til dels af andre udvalg.

Arbejdsformen er medlemsstyret. Det vil sige at sekretariat mest arbejder med emner hvor medlemmerne er aktive, og at det er medlemmer der skal være synlige i medierne og deltage i møder med politikere og andre. Der holdes mange møder med folketingsmedlemmer og ministre. Der er 4 årlige møder med klimaministeren plus ad-hoc møder med miljøministeren og udviklingsministeren. Dertil kommer mange møder med embedsmænd i ministerierne, og generelt er der god dialog og gode relationer. 92-gruppen har ikke så mange fælles aktiviteter eller projekter, men det hænder. Fx arbejdes der lige nu på en serie avisartikler sammen med Knud Vilby.

En vigtig del af arbejdet er at støtte NGO-deltagelse i internationale møder. For at få støtte skal man have mandat fra fællesmødet så man deltager på vegne af hele 92 gruppen.

Policy dagsordener og arbejdsplaner:

Oversigt over policy dagsordener og arbejdsplaner for 2013-2014 iflg. Revideret plan fra maj 2013

1. Internationalt samarbejde om bæredygtig udvikling, herunder

- b. (Styrket global dialog om samarbejde i civilsamfundet om bæredygtig udvikling – pt. nedprioriteret!)
- c. Globale mål for bæredygtig udvikling. MDG, SDG og Post-2015 ramme – fælles indsats m andre netværk. Lead på Rio+20/SDG-processen. Ref. til fællesmødet.
- d. Globale institutioner for bæredygtig udv.: FN, WB, IMF og især det nye HLPF (UNGA 2013)
- e. Finansiering af bæredygtig udvikling (under opstart – samtænkes m klimafinansieringsgrp)
- f. Biologiske værdier og ressourcer: Biodiversitet, skov og hav (ad-hoc grp.)
- g. Fødevareressourcer og fødevareresikkerhed – pt især fokus på bioenergi (ad-hoc grp.)

2. Klimaforhandlinger: Klimagruppe + flere undergrupper

- a. Forhandlinger i FNs klimakonvention UNFCCC frem mod 2015 (Klimagr p inkl undergrp). Vigtigt indsatsområde. 2013 fokus på DKs indsats ift EU, Klimafinansiering, reduktioner, dialog m ulande, skov. Stor sekretariatsindsats

- b. IPCCs 5. Assessment Report (FNs klimapanel). (Klimagr. inkl. undergr.). Vigtig prioritet da den samlede rapport skal fremlægges i DK i 2014.
- c. Sustainable Energy for All. Følges løbende. Dialog m. UM (Klimagr.).
- d. Subsidier til fossile brændsler. Følges løbende. Dialog m. UM og KEBMIN (Klimagr.).
- e. Afskovning/REDD. Følges løbende. Lobby DK regering. (REDD undergr.).
- f. Bioenergi. Følges løbende. EU bæredygtighed, DK klimaplan mm. (bioenergi undergr.).
- g. Klimafinansiering DK/UE/international klimafinansiering, innovativ fx Skat på finansielle transaktioner mm (klimafinansierings undergr.).
- h. Klima og energipolitik i Danmark og EU (Klimagr.).

3. Danmark på bæredygtig kurs

- a. Dansk strategi og institutioner for bæredygtig udvikling. Lobby ministerier + FT. (Sekretariat + enkelte medl. ref. fællesmødet).
- b. Grøn økonomi – 3GF mm. Begrænset aktivitet (sekretariatet. Ref. fællesmødet).
- c. Arb. m. DK udviklingsbistand. (Tidl. Fattigdom-miljøudvalg. Pt. koordinering via hvert indsatsområde (hver strategi, UPR-plads etc.) hvor forskellige medl. org. repræsenterer 92-gruppen – nogle med følgegrupper. Fokus: Deltagelse i UPR (CARE/Rolf Hernø), Deltagelse i UM referencegr. for Grøn Vækst mm (FKN/Mattias Söderberg + følgegr.). Deltagelse i div. dialogmøder.
- d. Uddannelse for bæredygtig udvikling (Sekretariatet + Økonet)
- e. Bæredygtigt forbrug og produktion. Begrænset aktivitet (sekretariatet. Ref. fællesmødet)

4. Virksomheders rolle og ansvar for bæredygtig udvikling

- a. CSR og bæredygtige investeringer. Rådet for samfundsansvar. Klage og mæglinginstitutionen, CSR i EU, UM, Skat, off. indkøb, OECD Watch mm. (CSR udvalget)
- b. Erhvervslivets rolle og engagement. Samme.

5. Kapacitetsopbygning for 92-gruppens organisationer

- a. Kapacitetsopbyggende aktiviteter indenfor og udenfor udvalg – se arbejdsplanen...

6. Oplysningsvirksomhed

- a. Udgivelse af 92-gruppens nyhedsbrev (sekretariat m. bidrag fra medl.)
- b. Hjemmeside (sekretariatet)
- c. Andre informations- og oplysningsaktiviteter.

7. Handel – nyt område. Ikke med i ansøgning til UM og MIM

- a. Indsats centreret om ny handelspolitisk strategi. Ad-hoc gruppe. Ref. til fællesmødet

8. Analyse og research

- a. Ved at blive opprioriteret med øget indsats fra sekretariatet

9. Verdensbanken/IMF (Iå under fattigdom-miljøudvalget som pt. ligger stille)

- a. Mulig opprioritering af dette arbejde. Vil pt. referere til fællesmøde plus relevante udvalg (klima etc.)

92-gruppens medlemmer:

- 8 ud af 92-gruppens 22 medlemmer er kun medlem af 92-gruppen (og ikke medlem af hverken NGO FORUM eller Concord Danmark). Ingen af de 8 organisationer er medlem af de faglige netværk.
- 14 ud af 92-gruppens 22 medlemsorganisationer er også medlem af NGO FORUM.
- 11 ud af 92-gruppens 22 medlemmer er medlem af både 92-gruppen, Concord Danmark og NGO FORUM.

5.2 CISU

CISU – Civilsamfund i Udvikling er en sammenslutning af folkelige danske foreninger (civilsamfundsorganisationer), der alle er engagerede i u-landsarbejde – enten som deres hovedformål eller som en større eller mindre del af deres formål og aktiviteter. CISU er stiftet i 1995 og har siden 1996 fået støtte fra Udenrigsministeriet. Medlemstallet er i perioden vokset fra 36 til ca. 280 foreninger. Medlemstallet har været støt stigende i hele foreningens levetid. En opdateret liste over medlemsorganisationerne kan altid ses på www.cisu.dk

CISUs primære indsatsområder har igennem årene ligget inden for kapacitetsopbygning og siden 2002 forvaltning af midler på vegne af Danida, inden for Civilsamfundsstrategien. CISU har som forening udviklet sig til i stigende grad også at arbejde med varetagelse af medlemmernes interesser med et klart fokus på - og afgrænset til - civilsamfundsorganisationernes vilkår og roller i udvikling. I de seneste år har CISU i stigende omfang understøttet medlemmernes oplysnings- og fortalervirksomhed i Danmark for verdens fattige.

CISU er i færd med at videreudvikle og dokumentere sin rolle som hovedaktør på puljeforvaltning og kapacitetsopbygning inden for civilsamfundsindsatser og udviklingssamarbejde i Danmark.

CISU arbejder som en lærende organisation, der bygger sine indsatser på et stærkt samspil imellem praksis, videndeling, kontekstforståelse og teori - koblet med systematisk og dokumenteret erfaringsopsamling og tværgående 'kalibrering'. Samspillet imellem en stringent puljeforvaltning og bredspektret kapacitetsudvikling er helt centralt i vores kvalitative faglige virke og udvikling.

"Puljen for Klima og Miljø til danske civilsamfundsorganisationers indsatser i partnerskaber med civilsamfundsorganisationer i Syd" varetages nu af CISU. Denne pulje og CISUs fortsættelse i 2014 af tværgående metodeudvikling i "Fagligt Fokus" under NGO FORUM vil komplementere CISUs centrale tilgange.

CISUs aktuelle EU-finansierede trænings- og oplysningsprojekt "Reframing the Message" skal styrke organisationernes oplysningsindsatser i den danske og europæiske kontekst i en kvalitativt helt anderledes og bedre ramme - og koble det med vores generelle grundlag og viden.

I det kommende år implementeres et nyt monitorerings- og læringsystem. Systemet skal bidrage til at styrke CISUs høje ambitionsniveau på kvalitet, produktivitet og sammenhæng i ydelserne. Det skal yderligere bidrage til at styrke kommunikationen af resultaterne.

CISU styrker lige nu fokus på samarbejde, alliancer og netværk samt kontekstforståelse og donordiversificering i Nord og Syd.

Værdier og strategi

På det helt overordnede plan baseres CISUs arbejde på de visioner som kommer til udtryk i CISUs værdigrundlag fra 2007, som bl.a. siger, at "En mere retfærdig verden er mulig. En verden, hvor alle mennesker har værdige levevilkår, valgmuligheder i livet, hvor deres meninger bliver hørt, og deres indflydelse er reel" og at "Vi mener, at alle mennesker er ligeværdige og har lige ret. Et mangfoldigt samarbejde mellem foreninger i Nord og Syd er med til at skabe øget bevidsthed, udvikling og forandring. Når vi møder hinanden, udfordres vi og forandres. Åbenhed, ærlighed og dialog kendetegner de udfordrende og udviklende partnerskaber, som er grundlaget for vores arbejde."²

Som grundlag for forfølgelse af disse visioner vedtog CISUs generalforsamling i april 2010 en samlet 4-årig strategi for foreningens indsatser for 2010-13. CISUs mission er at styrke og udvikle de danske folkelige foreningers særlige bidrag

---

² Se hele værdigrundlaget på www.cisu.dk

til udviklingssamarbejdet. Strategien beskriver, hvordan CISU og medlemsforeningerne sammen vil løfte denne opgave under tre overskrifter med hver sit strategiske mål:

1. En kvalificeret folkelig deltagelse i udviklingssamarbejdet med det strategiske mål: At styrke og udvikle medlemsforeningernes kapacitet og motivation til at yde et kvalificeret bidrag til udvikling i de fattige lande med udgangspunkt i deres egen folkelige forankring og deres egne faglige og organisatoriske kompetencer.

2. En stærk udviklingspolitisk rolle til civilsamfundet i Danmark med det strategiske mål: At styrke de folkelige u-landsorganisationers indflydelse på de dele af regeringens politik, som har betydning for verdens fattigste, samt at fastholde regeringen på dens ansvar for at bekæmpe fattigdom og styrke demokrati og menneskerettigheder i u-landene.

3. Støtte til langsigtet samarbejde med civilsamfundet i Syd med det strategiske mål: At styrke medlemsforeningernes kapacitet og kompetence til fortalervirksomhed, kapacitetsopbygning og langsigtede partnerskaber med de fattiges egne organisationer og netværk for derved at styrke opbygningen af demokratiske, uafhængige og mangfoldige civilsamfund i Syd.

For hvert mål beskriver strategien en række konkrete indsatsområder for CISU. Disse mål afspejler sig i årlige Rammer for Bestyrelsens arbejde, som godkendes af Generalforsamlingen, samt i mere operationelle teambaserede og individuelle handlingsplaner, som guider Bestyrelsens og sekretariatets arbejde i samspil med nærværende rolleplan.

CISUs bestyrelse vil i samarbejde med medlemsorganisationerne frem til Generalforsamlingen i april 2014 gennemføre en inkluderende proces frem mod et opdateret værdigrundlag, en ny treårig strategi samt et fornyet politisk-organisatorisk set-up og nye vedtægter.

Medlemmer, folkelig forankring og legitimitet

CISU er en demokratisk forening med Generalforsamlingen som øverste myndighed. Generalforsamlingen vælger en bestyrelse på syv personer, som alle repræsenterer en af medlemsorganisationerne. Tilsammen har medlemskredsen en uhyre stærk folkelig forankring og en stor mangfoldighed mht. størrelse, formål, historie, medlemsbasis, geografisk placering samt organisatorisk struktur og international organisering. Det gælder i endnu højere grad for organisationernes samarbejdspartnere i udviklingslandene, som udgør et langt større antal. Medlemskontakten sker ud over på generalforsamlingen desuden gennem løbende dialog, fyraftensmøder, nyhedsbreve m.v.

CISUs generelle legitimitet og troværdighed i forhold til medlemsorganisationer/brugere, myndigheder, andre organisationer samt civilsamfundet i udviklingslandene sikres løbende gennem åbne, transparente og demokratiske processer og systematisk inddragelse af interessenter i alle vigtige diskussioner og beslutninger. Målet er at styrke dialogen med medlemsforeningerne for at sikre kvalitet og realisme, og at vores arbejde, politikker og interessevaretagelse er i overensstemmelse med medlemmernes synspunkter og behov.

Det er samtidig helt nødvendigt, at alle forvaltningsmæssige beslutninger i CISU træffes på grundlag af en anerkendt forvaltningspraksis af høj kvalitet. Det gælder bl.a. sikring af klare retningslinjer og vurderingskriterier, kendte og synlige processer og roller for aktørerne, transparente afgørelser indeholdende det anvendte vurderingsgrundlag – samt i videst muligt omfang ekstern transparens om alle forvaltningsmæssige bevillinger og andre relevante forhold.

Bestyrelsen vælges af medlemsorganisationerne på Generalforsamlingen. Bestyrelsens ledelse af CISU og samspillet mellem bestyrelse og sekretariat er fastlagt i et årligt vedtaget dokument med bl.a. kompetencebeskrivelser og forretningsordenen.

Sekretariatet tilrettelægger årligt sit arbejde i henhold til de strategiske rammer, med detaljeret planlægning for hvert semester under hensyntagen til Bestyrelsens arbejdsplaner, samt til krav til implementering af rolleplanen og andre aftalte opgaver.

Økonomi

CISU har en omsætning på ca. 173 mio. kr. (heraf er de 170 mio. kr. fra UM). Ca. 157 mio. kr. går direkte videre til danske organisationers partnerskaber, projekter osv. i syd og en mindre pulje på ca. 1 mio. kr. til oplysning i Danmark. Resten anvendes primært til puljeforvaltning og kapacitetsopbygning.

6. NGO FORUM, Concord Danmark og 92-gruppen – fælles dagsordener

NGO FORUM, Concord Danmark og 92-gruppen har siden 2010 arbejdet ud fra en fælles beskrivelse af koordination, arbejdsdeling og samarbejde mellem de tre netværk. I dette afsnit er de fælles dagsordener og de enkelte 'lead områder' listet op.

Mellem alle tre NGO netværk: Det udviklingspolitiske område og Post-2015 rammen (MDG/SDG).

Mellem NGO FORUM og 92-gruppen: Den danske udviklingspolitik, Danmarks deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde og linket mellem miljø og udvikling (herunder bæredygtig udvikling, grøn vækst og CSR) i den danske udviklingsbistand. NGO FORUM forholder sig primært til spørgsmål om bæredygtig udvikling med udgangspunkt i den danske vinkel, hvorimod 92-gruppen tager udgangspunkt i de internationale policy processer.

Mellem Concord og 92-gruppen: Dansk klimapolitik i relation til EU og Danmarks deltagelse i EU-processer omkring klima- og klimafinansiering samt handelspolitik.

Mellem NGO FORUM og Concord Danmark: Dansk udviklingsbistand og humanitært arbejde i relation til EU og Danmarks deltagelse i EU-processer på relevante politikområder som påvirker verdens fattigste.

Niche- eller lead-områder for de enkelte NGO netværk i den nuværende struktur:

NGO FORUM: Den danske udviklingspolitik og udviklingsbistand undtagen på temaer, hvor de andre NGO platforme har særlig ekspertise (dvs. for 92-gruppen: klima og bæredygtighed ift. globale policy processer, for Concord Danmark: Danmarks rolle og position på EU niveau).

Concord Danmark: EU's udviklingspolitik samt andre EU-politikområder som påvirker verdens fattigste (kohærens) (med undtagelse af klima og globale policy processer indenfor bæredygtig udvikling, som dækkes af 92-gruppen). EU-delen af dansk udviklingspolitik, herunder politik-kohærens for udvikling og dansk politik ift. EU-finansiering.

92-gruppen: International policy om bæredygtig udvikling, Rio-processen inkl. Klima- og Biodiversitets-konventionen, samt opfølgningen på Rio+20 (herunder SDG), WTO, Verdensbanken og IMF.

7. Bilag

Bilag 1: Beskrivelse af de større faglige netværk

Bilag 2: Hvad bør man læse?

Bilag 1: Beskrivelse af faglige netværk

DE FAGLIGE NETVÆRK

De faglige netværk og mindre organiseringerne, som modtager støtte fra netværkspuljen, er etableret på eget initiativ og finder selv deres organisations- og samarbejdsformer. De større netværk er medlemsforeninger med egne vedtægter og beslutningsstrukturer hvorimod de fleste organiseringer med mindre bevillinger ikke nødvendigvis er foreninger/netværk med vedtægter og en fast beslutningsstruktur.

Det understreges i den strategiske ramme for puljen at støtte gives for at støtte fælles kapacitetsudvikling mest effektivt. Netværkene er i den forstand ikke et mål i sig selv men et middel for at sikre denne kapacitetsudvikling. Ansøgninger om støtte til større netværksinitiativer vurderes på baggrund af hvilke strategiske mål faglige netværk sætter sig indenfor en kortere eller længere periode (2-3 år som max horisont). Der lægges i vurderingerne også vægt på at værtsorganisation og andre deltagende organisationer forpligtiger sig institutionelt og sikrer, at kapacitetsudviklingen forankres bredt i organisationen og ikke kun hos individer.

Børne- og Ungdomsnetværket

Børne- og Ungdomsnetværket (BogU-net) er et fagligt netværk bestående af danske NGO'er og institutioner der arbejder med børn og unge som målgruppe i udviklingsbistanden.

Børne- og ungdomsnetværket har til formål at øge kapaciteten samt videns- og strategiudviklingen hos de danske NGO'er og målsætningen er, at indgå i systematisk erfaringsudveksling og dokumentation af erfaringer samt at udvikle metoder til arbejdet med børn og unge i bistandsarbejdet med henblik på at øge den faglige kapacitet i NGO-miljøet. Målsætningen er ydermere at fremme koordineret fortalervirksomhed med fokus på børn og unge som strategisk indsatsområde i udviklingsbistanden, således at børn og unges position i civilsamfundet i syd forbedres.

Børne- og Ungdomsnetværket er en medlemsforening med egne vedtægter. Årsmødet er Børne- og ungdomsnetværkets øverste myndighed og afholdes én gang om året. Medlemmerne af styregruppen vælges på årsmødet og består af 5-7 personer fra hver sin medlemsorganisation. Styregruppen har ansvaret for udmøntning af netværkets formål og er som sådan overordnet ansvarlig for bevilling og forvaltning af netværkets økonomiske midler, udarbejdelse af arbejdsbeskrivelser og kommissorier samt brugen af lønnede ad hoc konsulenter/ressourcepersoner. Netværkets løbende aktiviteter koordineres af en netværkskoordinator ansat af Styregruppen.

Netværket har 51 medlemsforeninger hvoraf 12 organisationer beskrives som 'tæt tilknyttet' dvs. at de deltager i styregruppen (6 organisationer) eller på anden måde er aktive i planlægning og gennemførelse af aktiviteterne.

I forbindelse med bevillinger placeres det administrative og økonomiske ansvar hos et medlem af netværket (en værtsorganisation). Denne organisation er, på vegne af styregruppen, ansvarlig for driften af netværket overfor bevillingsgiver. Organisationen vælges af styregruppen ved konstitueringen og er født medlem af styregruppen. Red Barnet er værtsorganisation for netværket på nuværende tidspunkt og dermed ansvarlig for bevillingen fra NGO FORUM.

Medlemsforeningerne betaler IKKE medlemskontingent og der tages ikke anden form for brugerbetaling.

Forum for Rettigheder og Diversitet (FORDI)

FORDI's overordnede formål er at øge fokus på og styrke arbejdet med bekæmpelse af ulighed, fattigdom og marginalisering blandt danske udviklingsorganisationer, humanitære organisationer, menneskerettigheds-organisationer, institutioner og deres partnerorganisationer.

Forumets indsatsområder ligger inden for kapacitetsopbygning om rettigheder og diversitet på områderne: 1) Udvikling af tilgange, metoder, redskaber og strategier i forhold til at integrere et menneskerettigheds- og diversitets perspektiv; 2)

Fortalervirksomhed, formidling og oplysningsarbejde på rettigheder og diversitet; samt 3) Erfaringsudveksling og koordinering i forhold til partnere i Syd og i forhold til øvrige faglige netværk og organisationer i Danmark.

Forummet nedsætter en Rådgivende Gruppe på 8 - 12 personer. Den Rådgivende Gruppe kan på eget initiativ nedsætte arbejdsgrupper inden for tematiske indsats områder. Arbejdsgrupper kan bestå af FORDI's medlemmer og eksterne ressourcer. Den Rådgivende Gruppe skal inddrages i udarbejdelsen af officielle udtalelser, høringsvar, policy udtalelser og lignende udarbejdet på vegne af FORDI.

FORDI har også en bestyrelse bestående af 4 - 5 medlemmer. Medlemmerne af bestyrelsen vælges ud fra den Rådgivende Gruppe. Den Rådgivende Gruppe nedsætter bestyrelsen blandt sine medlemmer. Bestyrelsen er overordnet ansvarlig for forvaltningen af de bevilgede midler i forhold til FORDI og har i samråd med værtsorganisationen ansvar for personalemæssige beslutninger. Bestyrelsen planlægger sammen med koordinatoren de overordnede rammer for forummets arbejde på grundlag af oplæg fra den Rådgivende Gruppe, arbejdsgrupperne samt diskussioner i hele forummet.

Netværket har 30 medlemmer hvoraf 11 beskrives som 'tæt tilknyttet' dvs. at de deltager i styregruppen, den rådgivende gruppe, policy gruppen eller på anden måde er aktive i planlægning og gennemførelse af aktiviteterne.

Medlemsforeningerne betaler medlemskontingent.

MENA netværket

MENA Netværket er et fagligt netværk af danske organisationer og institutioner der arbejder med partnerskabsprojekter i Mellemøsten og Nordafrika (MENA). Formålet med MENA Netværket er at styrke danske organisationers vidensdeling og kompetencer vedrørende de særlige forhold, der gælder i Mellemøsten/Nordafrika, for derved at styrke kvaliteten af den danske indsats i regionen. Netværket arbejder specifikt for: 1) at styrke medlemsorganisationernes viden om MENA-regionen og kompetencer til at indgå i samarbejdsprojekter med partnere i MENA-regionen og 2) at sikre informations- og erfaringsudveksling samt koordination mellem danske organisationer og offentlige institutioner, der arbejder i MENA-regionen.

Det økonomiske ansvar for MENA Netværket ligger hos værtsorganisationen, der også har det personale juridiske ansvar for Netværkskoordinatoren. Værtsorganisationen indgår som fast medlem i styregruppen.

Styregruppen består af 5 – 10 medlemmer og er åben for alle medlemsorganisationer, der måtte ønske at være med. Medlemmerne af styregruppen vælges på årsmødet og sammen sættes så den så vidt muligt afspejler bredden af de repræsenterede medlemmer. Værtsorganisationen er automatisk medlem af styregruppen. Styregruppen er ansvarlig for den overordnede ledelse af Netværket og for at sikre Netværkets udvikling i tråd med dets formål. Styregruppen er også ansvarlig for at udarbejde den konkrete aktivitetsplan, herunder en eventuel arbejdsfordeling mellem medlemmerne. Styregruppen kan på eget initiativ nedsætte arbejdsgrupper inden for tematiske indsatsområder. Arbejdsgrupper kan bestå af MENA Netværkets medlemmer og eksterne ressourcer. Styregruppen kan ansætte en koordinator. Styregruppen mødes en gang i kvartalet eller efter behov.

Netværket har 31 medlemmer der dækker alt fra store professionelle organisationer og institutioner til små foreninger drevet af frivillige. Af netværkets 31 medlemsforeninger beskrives 11 organisationer som 'tæt tilknyttet' dvs. at de deltager i styregruppen (6 organisationer på nuværende tidspunkt) eller på anden måde er aktive i planlægning og gennemførelse af aktiviteterne.

Medlemsforeningerne betaler medlemskontingent.

Uddannelsesnetværket

Uddannelsesnetværket har til formål at bidrage til at øge kvaliteten af den danske NGO-bistand til uddannelse i Syd. Uddannelsesnetværket har som delmål: 1) At opsamle og videreformidle faglige erfaringer i netværket, 2) At styrke de deltagende NGO'ers faglige kapacitet i forhold til uddannelsesrelateret bistand i Syd, 3) At muliggøre koordinering af NGO-indsatsen indenfor bistand til uddannelse i syd, også i forhold til fremtidige allianceansøgninger, og 4) At styrke den bistandspolitiske debat i relation til uddannelse blandt NGOerne, forskningsverdenen, Danida og offentligheden.

U-landsorganisationen IBIS er værtsorganisation for netværket og har det juridiske og økonomiske ansvar i forhold til bevillingen fra Danida. Netværkskoordinatoren er placeret hos Ibis. Netværkets styregruppe vælges på netværkets årsmøde og består af 5-7 personer, der repræsenterer hver deres medlemsorganisation og mødes ca. hver 2. måned. Styregruppen er ansvarlig for at sikre udmøntningen af det faglige netværksarbejde inkl. ansættelse og personaleledelse i forhold til en faglig netværkskoordinator.

Netværket har 29 medlemsforeninger hvoraf 8 organisationer beskrives som 'tæt tilknyttet' dvs. at de deltager i styregruppen (6 organisationer) eller på anden måde er aktive i planlægning og gennemførelse af aktiviteterne.

Medlemsorganisationer betaler medlemskontingent gradueret efter årlig omsætning.

Dansk Forum for Mikrofinans

Dansk Forum for Mikrofinans er et fagligt netværk af danske NGOer, virksomheder og institutioner, der arbejder med mikrofinans i udviklingslande. Netværket blev stiftet i 2009 og har pt. 54 medlemsorganisationer.

Dansk Forum for Mikrofinans' formål er at styrke kapaciteten i den danske mikrofinanssektor samt at skabe debat og opmærksomhed omkring mikrofinans i Danmark gennem: Kurser, konferencer, debatmøder og arbejdsgrupper; Erfaringsudvikling og samarbejde blandt medlemmerne; Fortalervirksomhed overfor udenrigsministeriet og andre donorer; Debat og opmærksomhed i de danske medier; Fokus på etisk forsvarlig mikrofinans gennem den globale smart campaign samt understøttelse af dansk forskning inden for mikrofinans.

Medlemsforeningerne betaler medlemskontingent.

Mindre/nye netværk – der modtager mindre bevillinger fra netværkspuljen:

Netværk for Sundhed og Udvikling:

Netværk for Sundhed og Udvikling har til formål at skabe en fælles platform for de mere end 100 større og mindre danske civilsamfundsorganisationer med et engagement i sundhedssektoren i udviklingslandene. Netværket arbejder dels for at styrke medlemsorganisationernes kapacitet gennem læring og videns- og erfaringsudveksling og dels at styrke netværkets identitet og afdække og udvikle netværkets rolle og muligheder indenfor fortalervirksomhed i national og international sammenhæng gennem dialog og møder.

En mindre arrangørgruppe arrangerer aktiviteter i regi af Netværk for Sundhed og Udvikling. Arrangørgruppen inviterer løbende til fællesmøder med oplæg og diskussioner om de nyeste tendenser indenfor sundhedssektoren, sundhedsforskning og global sektororganisering. Fællesmøderne er åbne for alle med en interesse i sundhedsrelateret udviklingsarbejde.

Arrangørgruppen består af: Red Barnet, Røde Kors, Maternity Worldwide, Læger Uden grænser, Globale Læger, Aidsfondet og Sex & Samfund.

Agro-Økologisk Netværk

Agro-Økologisk Netværk er et netværk for organisationer, der arbejder med økologiske og/eller aspekter af agro-økologiske / bæredygtige landbrugsmetoder sammen med deres partnere i syd, som en væsentlig del af deres fokus. Gennem Agro-Økologisk Netværk opbygger medlemsorganisationerne deres faglige og til dels organisatoriske kapacitet samt indgår i kontinuerlig vidensdeling og -opbygning, hvilket styrker medlemsorganisationernes roller i forhold til deres partnerorganisationer i syd. Den målrettede indsats indenfor netværket med at monitorere og indgå i sparring og dialog med hinanden om arbejdsformer og organisatorisk kapacitet kvalificerer medlemmerne til at indgå i mere effektive og udbytterige samarbejdsrelationer som højner arbejdet i syd.

AØN er et mangfoldigt netværk og der er derfor en glidende overgang mellem medlemmers behov alt efter om der er tale om mindre eller større NGO'er og efter om NGO'en er helt eller delvist fokuseret på agro-økologisk landbrugsudvikling.

HVEM ER MEDLEM HVOR?

Mange danske medlemsforeninger (organisationer/institutioner/social business) er medlem af en række forskellige netværk. En samlet oversigt over 204 medlemsforeninger af Concord Danmark, NGO FORUM og 7 faglige netværk³ (Børne og Ungdomsnetværket, Uddannelsesnetværket, FORDI, MENA netværket, Dansk Forum for Mikrofinans, Netværk for Sundhed og Udvikling samt Agro-Økologisk Netværk) viser, at mere end halvdelen af organisationerne er medlem af mere end et netværk, at de medlemsforeninger som er medlem af flere netværk ofte er mere aktive i netværksregi samt at de fleste af NGO FORUM medlemmer som ikke er medlem af et fagligt er medlem af CISU og derfor har adgang til kapacitetsudvikling gennem den kanal. Se mere information om medlemskaber i boxen nedenfor.

Hvem er medlem hvor?

- 106 medlemsforeninger er kun medlem af ét fagligt netværk og ikke medlem af NGO FORUM eller Concord Danmark. Af disse sidder kun 7 med i en styregruppe/bestyrelse for et fagligt netværk.
- 42 medlemsforeninger er medlem af 2-3 faglige netværk og af dem er 24 samtidig medlem af NGO FORUM og/eller Concord Danmark. Af de 42 medlemsforeninger sidder 13 i en styregruppe/bestyrelse for et fagligt netværk.
- 10 medlemsforeninger er medlem af 4-5 faglige netværk. Af dem sidder 7 medlemmer med i styregrupper/bestyrelser for 1 eller flere faglige netværk. 8 af de 10 medlemsforeninger er samtidig medlem af NGO FORUM og/eller NGO FORUM.
- Ingen medlemsforeninger er medlem af 6 eller alle 7 faglige netværk.
- 19 medlemsforeninger er medlem af NGO FORUM og/eller Concord Danmark, men ikke medlem af nogen af de 7 faglige netværk.
- 11 af Concord Danmarks 48 medlemsforeninger er ikke medlem af NGO FORUM – de 37 andre er medlem af både NGO FORUM og Concord Danmark.
- 12 af de 22 medlemsorganisationer som er repræsenteret i NGO FORUMs Stående Udvalg sidder også i en styregruppe/bestyrelse for et eller flere faglige netværk og kun en af de 22 organisationer er ikke medlem af Concord Danmark eller et fagligt netværk.
- Alle 7 medlemsorganisationer repræsenteret i Concord Danmarks bestyrelse er også repræsenteret i NGO FORUMs Stående Udvalg.

³ De faglige netværk er separate netværk med egne vedtægter og medlemsforeninger. De listede faglige netværk modtager/har modtaget finansiel støtte fra NGO FORUM.

Bilag 2: Hvad bør man læse?

Hvis man gerne vil læse mere om den globale kontekst og trends anbefaler medlemsorganisationerne at kigge på følgende:

Årlige rapporter fra relevante FN-organisationer og EU's udviklingspolitik og de Udmeldinger fra diverse tænketanke i forhold til den globale økonomi og udvikling.

"Bæredygtighed er et misbrugt begreb", Hjalte Kragesteen

Changing Development Paradigm, ACT Alliance.
Civil Society at Crossroads, INTRAC

International Federation of Red Cross & Red Crescent Societies' World Disaster Report:

2012: focus on forced migration and displacement

2011: focus on hunger and malnutrition

2010: focus on urban risk

2009: focus on early warning, early action

ICRC: International review of the Red Cross. Humanitarian debate; law, policy; action. Future humanitarian action

World Bank: Turn down the heat 4°

Post-2015:

European Report on Development 2013: " Post-2015: Global Action for an Inclusive and Sustainable Future".

Skrøbelige stater:

Stewart, F. and Brown, G., 2009, 'Fragile States', CRISE Working Paper no. 51, Centre for Research on Inequality, Security and Ethnicity, Queen Elizabeth House, University of Oxford.

Sundhed/ HIV og AIDS:

<http://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp1305297>